

تا تکینه‌گاه روایت

هفت جستار فلسفی دربارهٔ فیلم جادهٔ مالهاوند،
ساختهٔ دیوید لینچ

ترجمهٔ

احسان سنایی اردکانی

نشر کردن

فهرست

- ۱ - - - - - مقدمه مترجم: جاده مالهند، تولد یک کلاسیک
- ۲۱ - - - - - درباره فیلم و کارگردان
- ۲۵ - - - - - درباره نویسندگان
- ۲۹ - - - - - اعترافات «یک نوع فیلم‌بین به خصوص»: بازیینی دیوید لینچ / دیوید اندروز - -
- ۴۳ - - - - - یک فوک رؤیاگون: انواع منطق‌های جاده مالهند / دیوید اندروز - - - -
- ۸۱ - - - - - هویت و عاملیت در جاده مالهند / آلیسون دنهام و فرانک وارل - - - -
- ۱۲۳ - - - - - امر، امر کابوی: جاده مالهند، کافکا و اختیار واهی / آلن نلسون - - - -
- ۱۴۳ - - - - - سیلنسیو: جاده مالهند همچون رمانتیسیم سینمایی / رابرت سینبرینک - - - -
- ۱۷۳ - - - - - خارج از گام، خارج از دید: حسن‌آمیزی و منظر فیلم / جنیفر بارکر - - - -
- ۱۹۷ - - - - - تشریف‌عفریتی بر جاده مالهند / پاتریک لی. میلر - - - - -

درباره فیلم و کارگردان

جاده مالهند از مرموزترین و بحث‌انگیزترین آثار سینمای نئونوار، از زمان نخستین اکرانش در جشنواره کن ۲۰۰۱، توجه و تحسین مخاطبان و منتقدان بسیاری را برانگیخته است. فیلم ماجرای بازیگری حویای نام را به نام بتی (با بازی نائومی واتس) روایت می‌کند که در پی ملاقاتی غیرمنتظره با زنی ویلان و مبتلا به فراموشی که خود را ریتا می‌خواند (با بازی لارا هرینگ)، در صدد برمی‌آید از راز هویت ریتا پرده بگیرند. ماجراهای متعددی که در حواشی این پیرنگ سست روایت می‌شود، بیننده را رفته‌رفته درگیر طیفی از حال‌وهوای متنوع - از کمیک گرفته تا تراژیک - می‌سازد، تا عاقبت آن راز ابعادی غیرمنتظره به خود می‌گیرد. لینچ بخش اعظم جاده مالهند را در سال ۱۹۹۹ در قالب پایلوتی تلویزیونی برای شبکه ABC ساخت، اما با پاسخ رد مسئولان شبکه مواجه شد. به یمن اعتماد و سرمایه‌گذاری کمپانی فرانسوی کانال پلاس برای تهیه چند سکانس افزوده، این پایلوت عاقبت به فیلم بلند سینمایی مبدل شد؛ فیلمی که با اکران در جشنواره کن ۲۰۰۱، جایزه بهترین کارگردانی را به اتفاق برادران کوئن از آن خود کرد. از دیگر جوایز فیلم می‌توان به جایزه بهترین فیلم و بهترین بازیگر نقش اول زن از انجمن ملی منتقدان امریکا، جایزه بفتا برای بهترین تدوین (ماری سوئینی^۱)، و جایزه ایندپندنت-اسپیریت برای بهترین فیلم‌برداری (پیتر دمیگ^۲) اشاره کرد.

1. Mary Sweeney
2. Peter Deming

اعترافات «یک نوع فیلم بین به خصوص»:

بازبینی دیوید لینچ^۱

دیوید اندروز

یک فیلم خودشه و خودش؛ و به نظرم باید در به جهان ایدئال معلوم بشه به فیلم از هیچ چیز خیر نداره.

دیوید لینچ در (Hughes 2001: 3)

یک نوع فیلم بین های به خصوص داریم که در صدند پیام نهایی فیلم را موشکافی کنند. آنها مایل اند نمادپردازی های عجیب و غریب را بررسی کنند و ببینند چگونه شخصیت ها و وقایع در یکدیگر تنیده شده اند ... [اما] فیلم هیچ احتیاجی به فهم تحت اللفظی ندارد. ... هالیوود در *حادثه مالها*ند به ذهن دیوید لینچ تعلق دارد، و جالب است که کلیه عواطف، بی نیاز به و اشکافی فیلم و تعمق در آن، در اختیار تو قرار می گیرند. این [فیلم] لزوماً فیلمی تعقلی نیست. ...

Chan (2001: 5-6)

هر نویسنده ای که به بررسی کارنامه چشمگیر دیوید لینچ می پردازد بی درنگ می فهمد موضوع صحبتش لای لفافه پیچیده شده؛ نه لفافه ای از پلاستیک، همچون

1. Andrews, David. "Confessions of 'A Certain Kind of Moviegoer': Examining Lynch." *Bridge* 2.2 (2003): 182-91